Lovtidende A

2026

Udgivet den 1. september 2026

1. september 2026. Nr. 722.

Lov om godtgørelsesordning for kvinder omfattet af antikonceptionssagen (spiralsagen) i Grønland i perioden 1960-1991

VI FREDERIK DEN TIENDE, af Guds Nåde Danmarks Konge, gør vitterligt:

Folketinget har vedtaget og Vi ved Vort samtykke stadfæstet følgende lov:

Kapitel 1

Godtgørelse

§ 1. Staten yder efter ansøgning godtgørelse til kvinder, når

1) kvinden har været bosiddende i Grønland på et tidspunkt frem til og med 1991,
2) kvinden på tro og love erklærer efter bedste erindring at have fået antikonception i Grønland eller i Danmark uden samtykke i perioden 1960-1991 og
3) antikonceptionshændelsen efter nr. 2 er sandsynliggjort.

Stk. 2. Godtgørelsen udgør 300.000 kr. pr. godtgørelsesberettigede, jf. dog § 12.

Stk. 3. Patienterstatningen kan dispensere fra kravet i stk. 1, nr. 1.

Kapitel 2

Ansøgning og sagernes behandling

§ 2. Ansøgning om godtgørelse indgives til Patienterstatningen ved anvendelse af et ansøgningsskema, som Patienterstatningen stiller til rådighed. Ansøgningsskemaet kan indgives gennem en digital løsning, som Patienterstatningen stiller til rådighed, fremsendes med fysisk post til Patienterstatningen eller afleveres personligt til Patienterstatningen. Ansøgningen kan indgives på dansk eller grønlandsk.

Stk. 2. Ansøgning kan indgives af kvinder, som opfylder betingelserne i § 1, stk. 1, nr. 1-3. Afgår kvinden ved døden, efter at ansøgningen er indgivet til Patienterstatningen, træder eventuelle arveberettigede personer i kvindens sted.

Stk. 3. Ansøgning kan indgives til og med den 1. september 2028. Patienterstatningen kan indtil 1 år efter ansøgningsfristens udløb dispensere fra denne frist.

§ 3. Patienterstatningen modtager, oplyser og træffer afgørelse i sager om godtgørelse efter denne lov.

Stk. 2. Forvaltningsloven finder anvendelse på den virksomhed, der udøves af Patienterstatningen i medfør af denne lov.

Stk. 3. Lov om offentlighed i forvaltningen finder ikke anvendelse på den virksomhed, der udøves af Patienterstatningen i medfør af denne lov.

§ 4. Patienterstatningen kan af enhver vederlagsfrit afkræve oplysninger, som er nødvendige for Patienterstatningens afgørelse efter denne lov. Dette gælder ikke for ansøgeren eller eventuelle arveberettigede personer, der træder i kvindens sted, jf. § 2, stk. 2, 2. pkt.

Stk. 2. Oplysninger efter stk. 1 skal sendes til Patienterstatningen, senest 30 dage efter at Patienterstatningen har afkrævet oplysningerne. Kan fristen ikke overholdes, kan fristen udskydes med yderligere 30 dage ved at underrette Patienterstatningen om fristoverskridelsen og grunden hertil og om, hvornår Patienterstatningen kan forvente at modtage oplysningerne.

§ 5. Patienterstatningen kan tilkende dækning af advokatomkostninger, når advokaten har ydet nødvendig og væsentlig bistand til sagsoplysningen, der har medført en ny og ændret afgørelse fra Patienterstatningen, og når den manglende sagsoplysning ikke skyldes ansøgerens forhold.

§ 6. Patienterstatningens afgørelser efter denne lov kan påklages til Ankenævnet for Patienterstatningen. Ankenævnets formand og næstformand kan træffe afgørelse på vegne af nævnet. Ankenævnets formand kan efter aftale med Styrelsen for Patientklager overlade nævnets afgørelser til nævnets sekretariat.

Kapitel 3

Udbetaling af godtgørelse

§ 7. Sundheds- og Kirkeministeriet udbetaler godtgørelse efter § 1 og eventuelle omkostninger efter § 5.

Stk. 2. Udbetalinger efter stk. 1 sker til den godtgørelsesberettigedes nemkonto, medmindre den godtgørelsesberettigede har anvist en anden konto, hvortil betaling skal ske.

Sundheds- og Kirkemin., j.nr. 2025-11108

§ 8. Krav på godtgørelse efter denne lov falder i arv efter de almindelige regler, når det er fremsat i overensstemmelse med reglerne i kapitel 1.

§ 9. Udbetales godtgørelse efter § 1 senere end 5 uger efter tidspunktet for afgørelsen om tilkendelse af godtgørelse, forrentes beløbet fra afgørelsestidspunktet, indtil betaling sker, med en årlig rente svarende til renten i henhold til rentelovens § 5, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Hindrer den godtgørelsesberettigedes forhold udbetalingen, betales der ikke rente, så længe hindringen varer. Foreligger der en sådan hindring, regnes fristen efter stk. 1 fra hindringens ophør.

§ 10. Godtgørelse efter § 1 indgår ikke i tildelingen eller beregningen af og medfører ikke fradrag i forsørgelsesydelser eller andre indkomstafhængige offentlige ydelser for den godtgørelsesberettigede kvinde eller dennes ægtefælle eller samlever eller andre husstandsmedlemmer.

Stk. 2. En person, der modtager en offentlig ydelse, som en godtgørelse ikke skal påvirke, jf. stk. 1, skal selv oplyse den relevante myndighed om udbetalingen af godtgørelsen.

§ 11. Godtgørelse efter § 1 kan ikke overdrages eller gøres til genstand for retsforfølgning eller modregning over for den godtgørelsesberettigede kvinde, jf. dog stk. 2 og § 12. Er godtgørelsen udbetalt, kan overdragelse ske. Retsforfølgning og modregning kan ligeledes ske, når godtgørelsen er udbetalt, medmindre godtgørelsen ved indsættelse på en særskilt konto i en bank eller på anden måde er holdt klart adskilt fra den godtgørelsesberettigedes øvrige formue. Tilsvarende gælder for renter og udbytte af kapitalen.

Stk. 2. Retsforfølgning eller modregning kan dog foretages, efter at kravet og dets størrelse er anerkendt eller fastslået, hvis den godtgørelsesberettigede giver samtykke hertil, eller hvis vedkommende har stillet kravet som pant for vedkommende fordring.

§ 12. Godtgørelse tilkendt efter denne lov modregnes en tidligere eller senere tilkendt godtgørelse eller erstatning for en antikonceptionshændelse uden samtykke i Grønland eller i Danmark i perioden 1960-1991.

Kapitel 4

Godtgørelser udbetalt efter den grønlandske godtgørelsesordning

§ 13. Godtgørelse, der er udbetalt efter den grønlandske godtgørelsesordning for kvinder, der har fået antikonception uden samtykke i Grønland fra den 1. januar 1992 og frem, indgår ikke i tildelingen eller beregningen af og medfører ikke fradrag i forsørgelsesydelser eller andre indkomstafhængige offentlige ydelser for den godtgørelsesberettigede kvinde eller dennes ægtefælle eller samlever eller andre husstandsmedlemmer.

Stk. 2. En person, der modtager en offentlig ydelse, som en godtgørelse ikke skal påvirke, jf. stk. 1, skal selv oplyse den relevante myndighed om udbetalingen af godtgørelsen.

Stk. 3. Godtgørelse, der er udbetalt efter den grønlandske godtgørelsesordning for kvinder, der har fået antikonception uden samtykke i Grønland fra den 1. januar 1992 og frem, kan ikke overdrages eller gøres til genstand for retsforfølgning eller modregning over for den godtgørelsesberettigede kvinde, jf. dog stk. 4. Er godtgørelsen udbetalt, kan overdragelse ske. Retsforfølgning og modregning kan ligeledes ske, når godtgørelsen er udbetalt, medmindre godtgørelsen ved indsættelse på en særskilt konto i en bank eller på anden måde er holdt klart adskilt fra den godtgørelsesberettigedes øvrige formue. Tilsvarende gælder for renter og udbytte af kapitalen.

Stk. 4. Godtgørelse, der er udbetalt efter den grønlandske godtgørelsesordning for kvinder, der har fået antikonception uden samtykke i Grønland fra den 1. januar 1992 og frem, kan dog gøres til genstand for retsforfølgning eller modregning, efter at kravet og dets størrelse er anerkendt eller fastslået, hvis den godtgørelsesberettigede giver samtykke hertil, eller hvis vedkommende har stillet kravet som pant for vedkommende fordring.

Kapitel 5

Forlig

§ 14. Sundheds- og Kirkeministeriet kan indgå forlig i retssager, der er anlagt mod staten før lovforslagets fremsættelse den 25. juni 2026, når sagen angår antikonception i Grønland eller i Danmark uden samtykke i perioden 1960-1991. Forlig kan indgås på vilkår, der svarer til bestemmelserne i denne lov. Sundheds- og Kirkeministeriet videresender oplysninger om indgåede forlig til Patienterstatningen.

Stk. 2. Sagsøgere, der modtager godtgørelse ved indgåelse af forlig efter stk. 1, kan ikke modtage godtgørelse i øvrigt efter denne lov. Patienterstatningen afviser ansøgninger om godtgørelse efter § 1, når der foreligger forlig, dom eller anden aftale for en antikonceptionshændelse uden samtykke i Grønland eller i Danmark i perioden 1960-1991.

Stk. 3. §§ 10-12 og 18 finder også anvendelse for godtgørelser, der udbetales som følge af forlig, der indgås i medfør af stk. 1.

Kapitel 6

Tilbagebetaling af godtgørelse

§ 15. Sundheds- og Kirkeministeriet kan kræve tilbagebetaling af en godtgørelse, der er udbetalt efter denne lov, hvis ansøgeren mod bedre vidende har undladt at afgive oplysninger eller har afgivet urigtige oplysninger, der har haft betydning for Patienterstatningens afgørelse.

Kapitel 7

Straf

§ 16. Med bøde eller fængsel indtil 2 år straffes den, som forsætligt afgiver en falsk erklæring på tro og love efter § 1, stk. 1, nr. 2.

Stk. 2. Med bøde straffes den, som undlader at efterkomme en forpligtelse efter § 4. Dette gælder ikke for offentlige myndigheder og deres ansatte.

Kapitel 8

Ikrafttræden

§ 17. Loven træder i kraft ved bekendtgørelsen i Lovtidende.

Stk. 2. § 13, stk. 1 og 2, og § 18 har virkning fra den 1. marts 2026.

Kapitel 9

Ændring i anden lovgivning

§ 18. I ligningsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1500 af 24. november 2025, som ændret bl.a. ved § 2 i lov nr. 1642 af 16. december 2025 og senest ved § 1 i lov nr. 616 af 30. juni 2026, foretages følgende ændring:

1. I *§ 7* indsættes som *nr. 43:*

»43) Godtgørelse omfattet af lov om godtgørelsesordning for kvinder omfattet af antikonceptionssagen (spiralsagen) i Grønland i perioden 1960-1991 og godtgørelser efter den grønlandske godtgørelsesordning for kvinder, der har fået antikonception uden samtykke i Grønland fra den 1. januar 1992 og frem.«

Kapitel 10

Territorialbestemmelse

§ 19. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men §§ 1-9, 11, 12 og 14-16 kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Grønland med de ændringer, som de grønlandske forhold tilsiger. §§ 1-9, 11, 12 og 14-16 kan sættes i kraft på forskellige tidspunkter.

Givet på Amalienborg, den 1. september 2026

Under Vor Kongelige Hånd og Segl

FREDERIK R.

/ Ida Auken